

управникъ на пѣтя имъ мореплавателе-ти и обыходители-ти. Магнитна-та игла показва две явления: отклоненіе-то и и наклоненіе-то. Отклоненіе-то и състои въ това, че игла-та не ся управа всякога тъкмо камъ Полюса, или съ други рѣчи, не врѣви спорядъ влеченіе-то на Меридіана; обаче като ся отклонява то камъ западъ, то камъ вѣстокъ, измѣнявася въ различни мѣста, въ различни врѣмена на годинѣ-тѣ, и още въ различни часове на деня; намиратся по земно-то клѣбо мѣста, дѣто отклоненіе-то е ничто. А наклоненіе-то е пакъ таково: игла-та, като стои подъ Равноденственный оризонтална, наклонява камъ Земѣ-тѣ сѣверный си край, спорядъ колкото приближава нѣкой камъ Арктический Полюсъ, чтото подъ самый Полюсъ ще достигне полѣгата въ оризонта. Камъ пладня на Равноденственный ся наклонява антарктический край на иглѣ-тѣ; затова мореплавателе-ти, за да увардятъ на иглѣ-тѣ оризонтално-то и положеніе, принудяватся много пѣти да залепяватъ малкы кѣсчета восѣкъ въ наспорядный и край.

Г Л А В А III.

Опрѣдѣленіе Земны суши.

141. Равнина-та на суши-ты по Идрогическо-то клѣбо не е плоска, обаче ся вижда да има трапове и грѣбеле, и полета или поляны. Най-высокы-ты и грѣбеле ся наричатъ планины. Планины-ты сѣ голѣми купове Земѣ высокы, които съставляватъ повече центра на еднѣ голинѣ, или на голѣмѣ земѣ, или на голѣмъ островъ, па имѣтъ наклоненія длѣгы и равны, или ненадвѣсены; най-голѣмы-ты отъ такывы планины сѣ въ Тибетъ всрѣдъ Азіѣ, отгдѣ-то си имѣтъ най-голѣмы-ты рѣкы изворы-ты; въ Америкѣ планина при Пастъ е по-заблѣжителна-та.